

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Kéziratokat vissza nem adunk.
Szervezőbizottság: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társaság.

LAPVEZÉR:
MATOLAI ETELE.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNÁ.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyé szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket a legutányosabb árban közölnek.

A mi utaink.

Írta: Nagy Dezso dr. orsz. képvis.

Március a szabadság virradásának hónapja s ugyancsak a tavasz fakadása ragadta el a földi létből Kossuth Lajost. Mindkettő a nemzeti mély kegyelet tárgya s virághintés jár nyomukban. A kegyelet nemes érzése soha ne is hulljon ki lelkünkből, mert e nélkül nincsen nemes fellendülés, nincsen ideál. A cél legyen mindig eszmény, de az odavezető utak gyakorlatiak. Az ideálök ápolása a lelket gyönyörködtetik, de a megvalósítás gyakorlati utai nehézek, tövisesek, ernyedetlen munkaerőt, csüggedést nem ismerő kitaratást igényelnek, de sőt sokszor a pillanatnyi csalódás keservein is át kell esnünk.

A kettő együtt: az ideál és a megvalósítás teszi a politikát. S ha valaha e kettő harmónikusán valósult meg államfértiában, úgy Kossuth Lajos volt az, aki a legintenzívebb politikai volt a világtörténelemben, aki száműzetésben élt le tizedszázadot, aki lemondott a hazai föld viszontláthatásáról, amelyet nem tudott függetlennek, de aki egyszersmind nyíltan hirdette, hogy a politika a napi egzistenciális tudomány, a

Ez jelöli ki a függetlenségi párt utját is. Nem követné atyjának utját, ha az elv pusztá birtéke mellett maradna meg, ha ebben merülne ki politikai ténykedése. Az ország és a nemzet nem ezt várja tőle, hanem a függetlenségi megvalósítását. A függetlenségi párt csak úgy és akkor teljesítheti kötelességét, ha a gyakorlati politika terére tér át. Az ez elől való kitérés gyáva hátrálás lenne és fél beismerése a függetlenségi politika tehetetlenségének.

Amidőn a függetlenségi párt a parlamentben többséget nyert, a parlamentarizmus elve is megkövetelte, hogy egyelőre legalább a koalíció keretén belül, a kormányzásra is, elveinek gyakorlati érvényesítésére is vállalkozzék. Ezen a ponton ütközött össze először az eszményi és a

gyakorlati politika. Természetes volt, hogy a gyakorlati függetlenségi politikának számolnia kellett az adott helyzettel. Nem viheti át a gyakorlatba elveit az egész vonalon, mert hiszen a kormányzásra a koalícióval együtt vállalkozott, másfelől pedig szem előtt kellett tartania a jogfolytonosság elvét, amelyben egész politikai és közjogi erőnk van és amely nem engedhet meg, hogy a létező törvényeken egyszerűen túltegye magát.

A mikor a függetlenségi párt ilyen feltételek mellett vállalkozott a kormányzásra, el volt készülve arra hogy támadásokban lesz része. Támadni fogják sokan tartott, a gyakorlati szempontokat figyelmen kívül hagyó ideálistól, de még többen rosszakaratu politikai számításból, akik diszkreditálni szeretnék a gyakorlati függetlenségi politikát.

Mindezek a támadások azonban hatástalanok maradtak és nem talált visszhangra a magyar népnél, amely józan érzéssel, politikai bölcsességével tisztán itéli meg a helyzetet és mindenben helyesli a függetlenségi párt magatartását.

Az országos függetlenségi párt és tagjai a nép ellenőrzése alatt állanak A politika utjai a felsőbb régiókban kiszámíthatatlanok, telve cselszövényekkel, anyagi, családi, dicsvágybeli érdekekkel, amikhez bozzájárul a legtöbbszörök különirányú törekvése. Lehetnek idők, midőn ezek jutnak tulsúlyba és hátraszorul az ideális politikai cél. Ha ez történék meg a függetlenségi párttal, miut megtörtént a szabadelvű párttal, úgy a függetlenségi pártot is hasonló sors fenyegetné. Ennek meggátolása, a vezér emi nens szerepe. Kossuth Ferenc atyja politikájának gyakorlati megvalósítója. Az atya volt az intranzigens eszményi, a fiu a politikai exigencia tudományának gyakorlati mestere.

Az eszmény a függetlenség, a a gyakorlati politika a keserves nehéz munka E kettő forrt össze eszményi harmoniában abban a

politikában, amelyet Kossuth Lajos, az atya megkezdett és Kossuth Ferenc, a fiu folytatott.

A tanonckérdéshez.

— Válasz Kertész Ödön cikkére. —

A Felsőmagyarország 22-ik számában. „Megjegyzés egy felszólalásra” című közleményre, Kertész Ödön polg. iskolai tanár urnak Tegylen szabad az alábbiakban válaszolni.

A felszólalásomat úgy látzik nagyon sokan meg nem értették, vagy pedig félre értették, és a szükséges hírlapi referáda, felszólalásomat a tanár ur előtt is téves világításba helyezte. Abból folyólag ama értekezleten az inas, respective a tanoncz képzés új törv. tervezetéről tett megjegyzéseimet itt megismételnéi bátor-kodom.

A tanoncz tartásra. lényeges megszorításokat tervez az új ipartörvény tervezet 2. § a is amennyiben azt a segéd tartás számarányához köti, illetve ahhoz mérten korlátozza, sőt meg is tiltja.

A 4. §-nak az a rendelkezése, hogy a tanulóknak, legalább négy elemi iskolai képzettségének kell lennie, és 18 élet évén aol, orvosai bizonyítványnyal kell igazolnia a választott mesterséghez való alkalmosságát.

Hát látszólag az igen helyes intézkedés de az egész vonalon való érvényesítése ez idő szerint még nagyon sok nehézségeket támaszt a jelenlegi viszonyaink között.

Mert nálunk az ipar még csak alig hogy fejlődésben van, az ipari munkáshiany pedig az egész vonalon érezhető. Nem úgy mint a nyugati szomszéd államokban: Osztrák, Német, Francia, Bélgá stb. iparállamoknál, hol a lakosság tulnyomó része ipar üzés és kereskedelem után él, és tulsúlyánál fogva — bizonyos gazdasági hátrányokat támaszt, az ipari munkások között pedig tultergés okoz. — Nálunk éppen megfordítva áll a dolog, mert ipari munkásunk kevés, — gazdasági pedig tulnyomó része idegenbe kénytelen munkát keresni. Azon kell tehát lenni, hogy az ipari munkások száma emelkedjen, mert hiszen lakosságunk számának még csak alig egy hatod része él az ipar üzésből.

Es midőn az ipari képzést az új törvénytervezet a négy elemi iskolai képzettséghez köti — vajon számolt vetett népoktatásunk jelenlegi helyzetével: — hol annyi megannyi község még megfelelő iskola híjjával van, és az ifjuság számot tevő része, az alapos négy elemi

iskolai képzettség nélkül nőhet fel? Addig tehát, míg az elemi népoktatást az állam minden éptestű és érzékű gyermekre nézve végre nem hajtja, nincs joga még az államnak sem visszatartani ezen ifjuságot az ipari pálya képzésétől.

Vagy jobb és megfelelőbb az áll lam és társadalomra nézve ha oly tanulatlan gyermek 10—12 éves kortól kezdve, valamely gazdasági, vagy kömüves munkáknál napszámoskodik, és az erkölcs rontó trágár beszédek mérges fullánkjai között minden képzettség nélkül felnevel: mert a négy elemi iskolai képzettség híjjával nem lehet iparos. Felszólalásomnak az par volt a célja, miszerint az iparos tanoncznak nem kell avagy hogy nem volna szükséges a négy elemi iskolai képzettségre, sőt ellenkezőleg azt mondjuk, hogy nagyon is nagy szüksége van legalábbis 4. elemi iskolai képzettségre, de annak hiányában elvágni az utat előle az ipari képzéstől, nem csak könnyelműség de egyuttal bűn is volna a már előbb említett okoknál fogva. Hiszen arra valók a tanoncz iskolák, hogy az olyan tanuló ott, a szükséges hiányzó iskolai képzést megszerezhessék. Es itt igen helyesen kíván intézkedni az ipartörv. tervezet a tanoncz iskolai képzést illetve, amennyiben azt sokkal szigorúbban domborítja ki, mert ha a tanoncz, tanoncz idejének utolsó évében, az iskola utolsó évfolyamát sikerrel nem végezte el, a tanviszony egy évvel (de csak egy évvel) meghosszabbítatik, és viszont kedvezményt is nyújt, ha a tanviszony idejének letelte előtt jó eredményű iskolai bizonyítványt mutat fel. Hát ez helyes intézkedés, de hogy végkép elvágni az utat az ipari képzéstől annak a nagyon sok ifjunak a melynek nem volt módjában megszerezni a négy elemi iskolai képzését, az a már előbb említett okoknál fogva nem volna helyes, nem is célszerű, de nem is igazságos intézkedés a törvényhozásnak, azért van szükség ezen átmeneti időre egy átmeneti intézkedésre a mit a tanár ur is helyesnek tart.

Hericz Sándor.

Buza Barna beszéde.

III.

Én az obstrukciót és az obstrukció jogát, egyáltalában a házszabalykérdést nem tekinthetem mint elvi kérdést; én az obstrukciót parlament feyvernek tekintem, a melylyel élnie kell bizonyos időben és bizonyos körülmények között az ellenzéknek, de azt változatlan szentségnek, sérthetetlen politikai

Kalap- és úri divat üzlet! Szenes Lipót SATORALJAUJHELY. (Fő-utca)
a Szakátsy cukrárszda mellett.

Borsalino olasz, Jameson angol, Habig P. & C és Pichler Antal gráci kalapgyárak egyedüli raktára.
Ajánlja nagy választéku legjobb minőségű úridivat áruit, u. m.: legújabb divatu kalapokat, finom férfi cipők, fehérneműk, nyakkendők, zsebkendők, esernyők, utibőröndök, bőrárúk stb. mindennemű úri divatcikkék különlegességeit.

Kizárólag jó árú!

Mérsékelt szabott ár!

LEOPOLD GYULA Budapest, Erzsébet-körút 41. 700 apró lapfogó géppel

GARVENS-SZIVATTYUK
rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.
Mérjen határozottan:
Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyúkszem, borkeményedést
azonnal eltávolít a Kaiser-féle
TYÚKSZEMHALAL
Ára 70 fillér.
A legjobb és legerősebb
kösborszesz az
ERŐSÖSBORSZESZ
Ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utánvét mellett a
KOSMOS vegyszert és koz-
metikai laboratórium.
GYŐR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek
BARTA-féle erdei gyümölcsbottlik,
iszak, szörpök, gombák, hús- és fűszé-
konzervek, amme konzervek,
— legújabb minőségben szállít —
előkelőbb fűszerek készíttetésével is a
Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Hoeppengy). — Kérjen árjegyzéket!

BÉLHURUT
(használati) Gyomorgörzés legjobb gyó-
gyszere a BARTA-féle fokozott áfonya-
gyógybort, kapható gyógyszertár-
okból. 3 üveget 5 K-ért. Szociális szállít
előkelőbb fűszerek készíttetésével is a
TOKAJI CHINA-VASBOR.
Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg Ára 20 K. Nagy üveg 8 K. Kapható gyógyszertárakban.
Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kalvin-ter.

PLATSCHEK VILMOS
elismert legolcsóbb, legazollidabb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

DIGESTOL
legelőkelőbb
emésztőpor
Doboz 2 K.
Postai számla: **PEHER GALAMB** Gyógyszertár
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93
Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában

Meglepető haladás!
FICHTENIN
A legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindmégóta fő-
get a lakásban ép úgy, mint mindennemű hevesyt, vér-
és levétetést és egyéb kort- és vesebetegségek kártékony állat-
kának és azok petéit azonnal megöli.
Legmeghírbőlbb védőeser aszanyag és darab ellen.
Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosítjuk
a feloldás eredményt.
Vesésképviseleők Magyarországon részerei:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-81

BOGDÁNY
szerencsése páratlan!
Vásároljunk osztály-
sorsjegyet csakis
BOGDÁNY S.
városi sorsjeggyiroda r.-t.-nál
BUDAPEST, KÁROLY KÖRÚT 20

Dr. KOVÁCS
KÉZPASZTÁJA
Egy alkalommal használat.
Ára: 1 K. 100 —
Dr. KOVÁCS gyógyszertár
Budapest, Gőg-utca 17.
"Főútszó-áruház" ingyen.

Ha fáj a feje használjon
azonnal
Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 K. 80 fillér. — Minden gyógyszerüzletben és drogeriában kapható.
BERETVÁS TAMÁS KISPEST, Kossuth-
utca 2.
Ingyen postai szállítást 5 doboz rendelésnél.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
• VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.
Elsőrendű konyha) Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.
homoptial rendelő-üzlet
1000 belvárosi utcában
szomszédok házában
Budapest, Váci-körút 13. sz.

KATZER
szórmadról elválasztott és az egész
világban elvannak terjedés.
Első és legnagyobb
melyik ellen védő rész-
tár.

Azonnali alkalmazást

nyer egy rőfös- és divatáru segéd, aki kiszolgálásban megbízható, kirakat rendezésben is jártassággal bír. — Fizetése 80—100 kor.

Ifj. Fülöp Vilmos Ungvárt.

Előnyös vétel!

A Dianna mellett levő u. n. *Moskovszky-féle* *belsőség* és kert április hó 1-én d. e. 10 órakor a törvényszék árverési termében nyilvános árverésen eladatik. Ezen ingatlan a Rákóczi-ut mentén húzódik el, 4 kat. hold és 500 □ öl kiterjedésű, már most is három utca határolja, de kettéválasztás után még két utca létesíthető A gyártelepi állomás-felől levő szomszomszédos telkek már parcelláztaiván, ezen terület belhelyekre parcellázható és így nagy értékkel bír.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásunk
EGGER mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboz 1 K. és 2 K.
Próbadoz 50 fillér.
Fő-és széküldési raktár
„Nádor”
gyógyszertár
Bpest, VI. Váci-körút 17

ÉLJEN!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

Kapható Sátoraljaújhelyen: Kádár Gyula, Hrabéczy Kálmán drog., Kincsesy Péter, Widder Gyula. Homonán: Szeke-
rák Aladár, Fábrián Arnold. Nagymihály: Szőlősi Sándor,
Tolvay Imre. Sárospatak: Goldblatt Ferencz, Horváth Mátyás.
Batropkó: Füzési Józsefné. Tarcaz: Toperczer A.

NOXIN

A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

NOXIN

Szabadalmazott kulcscsal.

Minden jobb üzletben kapható.
Hochsinger Testvérek Budapest.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegekben —30, —60, 1.— és 2.— koronáért kapható.

TIRGRAM TINKTURA

csakis Poloskák ellen üvegekben —40, —80, 1.20, 2.00 és 5 — koronáért kapható minden jobb dro-
geriában, fűszer- és festék-kereskedésben, a hol
Tirgram-Piakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk
a „TIRGRAM” névre. Gyá: Budapest, IV. ker.,
Kály-utca 1.

Tégla és cserép árusítás.

Tisztelettel értesítjük a n. é. építő-közönseget, valamint az építész urakat, hogy a **Torzsási téglagyárukba** felhalmozott **kitűnő minőségű 1-ső osztályú tégla és fedélcserépet** legelőszobb napi árban árusítjuk. A rendelvényeket úgy helyben, mint vidékre a vévó kivánságára a saját fogatunkon is **haza szállítjuk.**

Értekezni lehet **Reinitz Elemér** urral (lakik posta közben). Megrendelő bérceák kaphatók: **Gyarmathy Béla** vegyeskereskedő és **Waller Mór** fakereskedő uraknál.

A n. é. vévőközönseg szives pártfogását kéri
kiváló tisztelettel.

MÜLLER & REINITZ,
torzsási téglagyára.

A közönseg figyelmébe!

Van szerencsém a t. közönseg nagybecsü figyelmébe ajánlani

ruhatisztító, ruhafestő és guvlirozó üzletemet

melyben **tiasztításra** elfogadok: selyem, szövet, gyapju, batiszt bluzokat és ruha-aljakat, férfi-öltönyöket, nadrágokat, tavaszi és őszi felöltöket, továbbá csipkéket, nyakendöket, csipke-függönyöket és himzett munkákat.

Festésre: minden megunt, vagy szinehagyott ruhát bármilyen színre is. Gyászruhák a legrövidebb idő alatt festetnek.

Guvlirozásra: női ruha-szöveteket és selymeket, stb. Becces pártfogását kérve vagyok mély tisztelettel:

Rakovszky Sándor vegyi-tisztító és kelmefestő
S.-A.-Ujhely Bercsényi-u. 5.

ALAGCSŐ- ÉS GÖZTÉGLAGYÁR KONT MANÓ

BEREGSZÁS.

Homlokzattégla, díszségla, faöntégla
ék- és kéménytégla, cserépszindely.

HORNOSTETŐCSEREP

alagsó, burkolatlappok gyártása.

Egész homlokzatoknak terv szerint
való kivitele.

Teljes tetőfedések eszközlése.

Írártali cím: Gőztéglagyár Beregszász.

Beregszász, a postabélyeg kette.

Nyílt levél

szegény és gazdag építelőkhöz egyaránt.

A legkitünőbb tetőfedő-anyag manap

a kétfülű

hornyos tetőcserép,

(16692. sz. alatt szabadalmazva.)

melyet a beregszászi gőztéglagyár eddig még el nem ért tökéletességben gyárt.

Ez a cserép örök tetőt ad, ki nem fagy és oly szilárd, hogy azon járni lehet.

A vele való fedés nem drágább a közönseges faszindelyénél és minden vályogfal elg erős neki.

Az a tetőszék, mely faszindely alá készült, teljesen megfelel.

A cserépnek ára ezenként Beregszász állomáson waggonba rakva 68 korona.

Egy négyszögletes területen 16 darab fekszik.

Egy waggonnak (5200 drb) vasuti szállítási díja Sátoraljajhelyre 34 korona körülbelül.

A faszindely ellenében való előnyét szükségtelen fessegetni, és a bádög ellenében azzal az előnnyel bír, hogy nem teszi fel oly hirtelen a meletet, úgy, hogy a bádögötönök a padját sem mire sem lehet fölhasználni és a lakohelyiségek is kiállhatatlan melegek nyáron, nemkülönben hidegebbek télen. Amellett a bádög sokkal drágább — a fekete bádög gyakori festés költségeiről nem is szölvá — és javítása bonyolódott művet.

Tűbiztonság tekintetében a bádögöt, mely hirtelen átmelegedik, a cserép felülmúlja.

A tapasztalat bizonyítja, hogy amely helyiségben ez a hornyos cserép egyszer alkalmazásába került, onnan a faszindely és bádög teljesen ki van szorítva.

A gerinczserépnek darabja 30 fillér, egy folyómeterre kell 3 darab.

Az üvegcserep bádögablak helyébe 2 kor. 50 fillér.

Nagyon kérem az intelligensébb t. ez. közönseget, különösen a falukban a tisztelenő urakat, birakat, jegyzöket, világositanak föl a szegényebb gazdókat saját érdekkben, hogy a cserép nem nehéz, elbirja minden fal kivétel nélkül és alkalmazásával nem áll elő az a gyakori eset, hogy tüzvesznel a fél falu pár óra alatt rajta lesz a lángnak.

Kiváló tisztelettel:

Kont Manó,

alagsó- és gőztéglagyára BEREGSZÁSZ.

Mintát kívánatra szivesen küldök.

Képviseelő, viszontelárúsító kerestetik Sátoraljajhelyen fakereskedő, építési vállalkozó, vagy építömester személyében.

Műfogakat és egész fogsorokat

kiválóan készít

Magyar Ferencz

fogtechnikus

Sátoraljajhely, Kossuth-u. 181.

Eltört és nem jól illő fogsorok
átalakítása 2 óra alatt

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSSEN

Kapható:

Sandesmann Miksa és Lövy Adolf
papirkereskedéseiben Sátoraljajhely.

Első osztályú fali géptégla nagybőrra nyersfalazatnak is használható!

Makulatur
papírok
jutányos árban kap-
hatók a
kiadóhivatalban

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónek bizonyult háziaszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közsvényénél, osztnál és meghűléseknél, bedörzsölésüként használva.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzessel ellátott doabza van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és ügyszólán minden gyógyszerertárian kapható. — Főmátr: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Alkalmi vétel.

Üzletem rendezése alkalmával mintegy

50 doboz olyan fehér és szines

levélpapírra

akadtam, melyeknek a dobozai nem teljesen kifogástalanok. Ezeket a levélpapírokat most a rendes árnál olcsóbban 50% engedelménnyel adom el.

Tisztelettel:

Sandesmann Miksa és Társa.